

ISSN 2519-2558

**НАУКОВІ
ЗАПИСКИ**
НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
«ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

**СЕРІЯ
«ФІЛОЛОГІЯ»
ВИПУСК 1(69)
ЧАСТИНА 2**

ЗМІСТ

<i>Магас Наталія Мирославівна</i> МЕТАФОРИЗАЦІЯ РОЗУМІННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	3
<i>Манжос Світлана Віталіївна</i> ПОНЯТТЯ «КОНЦЕПТ» У ПАРАДИГМІ НАУКОВИХ ЗНАНЬ	6
<i>Мартинюк Алла Петрівна, Губіна Алла Михайлівна</i> СТРУКТУРУВАННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ СТУДЕНТАМИ ТЕХНІЧНОГО ВУЗУ	10
<i>Матушевська Наталія Володимирівна</i> ТАКТИКА ПРОПОЗИЦІЇ У КОМУНІКАТИВНІЙ СИТУАЦІЇ СПОКУСА (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО КІНОДИСКУРСУ)	14
<i>Миронова Тетяна Юріївна</i> ТЕКСТОВІ ЗНАКИ ВІДНОСНО АВТОРСЬКОГО СМISЛУ ОДНОГО ІЗ БРИТАНСЬКИХ ТЕКСТІВ (ОПОВІДАННЯ Г.В. МОРТОНА «ЖІНКИ ТА ЧАЙ / WOMEN AND TEA»)	19
<i>Valery Mykhaylenko</i> INTERNATIONALISMS IN CROSS-CULTURAL COMMUNICATION	25
<i>Мицько Олена Сергіївна</i> ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ (НА МАТЕРІАЛІ КУРСУ «СВЯТКУЄМО РАЗОМ!»)	29
<i>Galyna Mikhnenko</i> REALIZATION OF BLENDED LEARNING IDEAS IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES	32
<i>Мозельницька Людмила Францівна</i> РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ ЗАГРОЗА В МОВІ ТА МОВЛЕННІ	35
<i>Мозилко Юлія Олександрівна</i> СИСТЕМА ОБРАЗІВ-СИМВОЛІВ В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ ДИТЯЧІЙ ПОЕЗІЇ ХХ СТОЛІТТЯ	38
<i>Мокривська Мар'яна Теодорівна</i> ПРИКРЕТНИКИ НА ПОЗНАЧЕННЯ РИС ХАРАКТЕРУ В ДАВНЬОГРЕЦЬКОМУ РОМАНІ	43
<i>Моторний Андрій Володимирович, Моторний Олександр Андрійович</i> МЕТАФІЗИЧНА СКЛАДОВА ПОЕТИЧНОГО СВІТУ МІЛАНА ДЕЖІНСЬКОГО	47
<i>Накашидзе Ірина Сергіївна</i> СІМЕЙНІ ОРІЄНТИРИ ЖІНКИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТ. (НА МАТЕРІАЛІ ЗБІРКИ НОВЕЛ ЄВГЕНІЇ КОНОНЕНКО «ПОВІЇ ТЕЖ ВИХОДЯТЬ ЗАМІЖ»)	50
<i>Николук Тамара Володимирівна, Шкляєва Наталія Володимирівна</i> КОМП'ЮТЕРНА ТЕРМІНОЛОГІЯ: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТА ЗМІНИ СЕМАНТИКИ	55
<i>Ніколаєва Ірина Василівна</i> АМЕРИКАНСЬКИЙ ВИМОВНИЙ СТАНДАРТ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ТИПИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ВИМОВИ	58
<i>Новицька Оксана Іванівна, Шеремета Людмила Павлівна</i> ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЗВ СТРАВ З РОСЛИННИХ ПРОДУКТІВ (НА МАТЕРІАЛІ ГОВІРОК ПІДГАЄЧЧИНИ, ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	62
<i>Олександрова Галина Мевлютівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАСВОСННЯ ЛЕКСИЧНИХ ДЕФІНІЦІЙ СТУДЕНТАМИ-МІЖНАРОДНИКАМИ	67
<i>Ольхович-Новосадюк Марія Миколаївна</i> КОНЦЕПТОСФЕРА «РАДІСТЬ» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРАХ	70
<i>Павловська Людмила Олександрівна</i> ПРАГМАТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВЕРБАЛЬНИХ ФОРМУЛ ПОБАЖАНЬ У РІЗНОСТРУКТУРНИХ МОВАХ	73
<i>Падалка Руслана Миколаївна, Листопад Катерина Віталіївна</i> ПРОЗОНІМИ У ТВОРАХ ОСКАРА УАЙЛЬДА	77
<i>Палій Василь Павлович, Голуб Тетяна Володимирівна</i> ЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ РЕКЛАМНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ / НА МАТЕРІАЛІ ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ /	80
<i>Пелехата Олена Миколаївна</i> ІНТЕРВ'ЮВАННЯ ЯК ОДИН З МЕТОДІВ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТІВ-ПОЛОНІСТІВ М. ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	84
<i>Пивоваров Василь Миколайович</i> ФОРМУВАННЯ МОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ГУМАНІТАРНІЙ СКЛАДОВІЙ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ	87
<i>Пилипюк Лариса Анатоліївна, Коваленко Валентина Григорівна</i> ЧИТАЦЬКЕ СПРІЙНЯТТЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ХУДОЖНЬОГО СВІТУ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ ОНОРЕ БАЛЬЗАКА	92
<i>Iryna Pinich</i> POSITIVE MORAL EMOTIONS IN CULTIVATING IDEOLOGY OF VICTORIAN MORALITY (A CORPUS-BASED STUDY)	96
<i>Пошар Анастасія Борисівна</i> НОМІНАТИВНІ ОДИНИЦІ ПОЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ДИТИНСТВО» / «CHILDHOOD» В АНГЛОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ	102

<i>Поздняков Олександр Вікторович</i> ВІКОВІ ТА СУСПІЛЬНІ ЧИННИКИ ВИКОРИСТАННЯ СЛЕНГОВОГО ВОКАБУЛЯРУ	105
<i>Покровська Ірина Леонідівна</i> АЛЕВІТСЬКО-БЕКТАШИТСЬКА ФРАЗЕОЛОГІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ УНІКАЛЬНОСТІ ТУРЕЦЬКОЇ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ	109
<i>Попойлик Юлія Дмитрівна</i> ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСЕМИ <i>БОГ</i> У ПОЕТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ХХ СТОЛІТТЯ	112
<i>Приходько Вікторія Богданівна</i> СМІХОВА КУЛЬТУРА «ВЕЧЕРОВ НА ХУТОРЕ БЛИЗ ДИКАНЬКИ» М. ГОГОЛЯ КРИЗЬ ПРИЗМУ ІНШОМОВНОГО ДИСКУРСУ	115
<i>Путівцева Наталія Костянтинівна</i> КАРИБСЬКИЙ ОСТРІВ У СВІТОГЛЯДІ ЕДУАРА ГЛІССАНА ЯК СИМВОЛ ЄДНАННЯ СВІДОМОСТЕЙ ТА КУЛЬТУР	118
<i>Руденко Світлана Миколаївна</i> ГЛЮТОНІМИ-СИМВОЛИ ТЕМПОРАТИВНОГО ЦИКЛУ «УКРАЇНСЬКА ВЕСНЯНА ОБРЯДОВІСТЬ»	121
<i>Рядська Розанна Іванівна</i> АСЕРТИВНІ ДІЄСЛОВА ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ЕПІСТЕМІЧНОГО МОДУСУ ВИСЛОВЛЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	125
<i>Сабан Олеся Василівна</i> ФУНКЦІЙНО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІДЕПОНІМНИХ ОКАЗІОНАЛІЗМІВ ТА НЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	129
<i>Савчук Анна Ярославівна</i> ФУНКЦІЇ ПОВТОРУ У НАУКОВО-КРИТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	133
<i>Iryna Salata</i> SOME IDEAS ON LISTENING PRACTICE IN THE FOREIGN LANGUAGE TEACHING	136
<i>Natalia Samoilenko</i> LANGUAGE ASSESSMENT: IMPACT ON TEACHING AND LEARNING CYCLE	139
<i>Свистун Ніна Олександрівна</i> СКЛАДНОСУРЯДНІ РЕЧЕННЯ У СИНТАКСИСІ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ	144
<i>Halyna Semen, Lesia Hladkoskok</i> THE ROLE OF THE COURSE "FOREIGN LANGUAGES IN EDUCATIONAL ENVIRONMENT" IN PHILOLOGY MAJORS BACKGROUND	147
<i>Серняк Оксана Михайлівна</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	151
<i>Ситник Ольга Василівна</i> ПЕРЦЕПТИВНІ ПАРАМЕТРИ ПСИХОПОЕТИКИ МАЛОЇ ПРОЗИ М. ХВИЛЬОВОГО	154
<i>Сіваченко Інна Вікторівна</i> ЧАСТОТНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВЛЕННЯ БРИТАНСЬКИХ СПОРТИВНИХ КОМЕНТАТОРІВ КІННИХ ПЕРЕГОНІВ	158
<i>Слюніна Олена Вікторівна</i> КОНФЛІКТ ЛЮДИНИ Й ОТОЧЕННЯ: ЕВОЛЮЦІЯ ГЕРОЯ У ТВОРАХ ГЕРМАНА ГЕССЕ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ «СТЕПОВИЙ ВОВК», «ГРА В БІСЕР» ТА «СІДДХАРТХА»)	162
<i>Солтис Мар'яна Орестівна</i> ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ТА ФОНЕТИКО-ГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СКОРОЧЕНЬ	165
<i>Сошко Оксана Григорівна</i> СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОМПАРАТИВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙНИХ РИС ЛЮДИНИ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)	170
<i>Ставцева Вікторія Федорівна</i> БІБЛІЙНІ АЛЮЗІЇ АНГЛОМОВНОГО МЕДІАДИСКУРСУ США ТА СПОСОБИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	174
<i>Старова Олена Олександрівна, Мостицька Альона Андріївна</i> ЖАРГОН УЧАСНИКІВ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	177
<i>Стернічук Віта Богданівна</i> СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «МЕМУАРИСТИКА» ТА «ЕПІСТОЛЯРІЙ» В АВТЕНТИСТИЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	182
<i>Стефанова Наталія Олександрівна</i> СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ АНГЛІЙСЬКИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕРМІНІВ	186
<i>Сторчак Марія Олегівна</i> КОНКРЕТНІ ТА УЗАГАЛЬНЕНІ СМИСЛИ ЗАГАЛЬНИХ ІМЕН У ВИСЛОВЛЮВАННЯХ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	190
<i>Ткачик Олена Володимирівна</i> ВИКОРИСТАННЯ КОРПУСНИХ МЕТОДІВ У ГЕНДЕРНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	194
<i>Трумко Оксана Михайлівна</i> ІНФОРМАТИВНІ МОВЛЕННЄВІ ЖАНРИ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	197

05	<i>Урядова Вікторія Денисівна</i> ХАРАКТЕР СЕМАНТИЧНОЇ СПОЛУЧУВАНOSTI СЛОВОТВІРНИХ АФІКСІВ У КОРЕЙСЬКІЙ, РОСІЙСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ 200	200
09	<i>Фецко Іванна Михайлівна</i> ТЕРМІНИ-ГРЕЦИЗМИ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ КОМПОНЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ ФАХОВОЇ МОВИ МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ 203	203
12	<i>Хаботнякова Поліна Сергіївна</i> МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНОГО АСПЕКТУ БІБЛІЙНИХ ОБРАЗІВ-СИМВОЛІВ У ЖАНРІ МІСТИЧНОГО ТРИЛЕРУ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ФРЕНКА ПЕРЕТТИ) 207	207
15	<i>Oksana Kharlay</i> REPRESENTATION OF FEMALE POSITIVE INNER ATTRIBUTES IN POLISH AND CHINESE PROVERBS FROM AN ETHNOLINGUISTIC PERSPECTIVE 210	210
18	<i>Хірочинська Ольга Іванівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОНЕТИЧНОЇ НОРМИ СУЧАСНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ 214	214
21	<i>Худолій Анатолій Олексійович</i> МЕТАФОРИЧНА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ В СУЧАСНИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ 217	217
25	<i>Ченіль Оксана Яківна</i> ПСИХОЛІГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЛОВОЇ АНГЛОМОВНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ У ПЛОЩИНІ ТЕОРІЇ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 223	223
29	<i>Lilia Chernysh</i> FESTE REDEWENDUNGEN ALS BESONDERHEIT DER WERKEN VON GÜNTER GRASS 227	227
33	<i>Чистяк Дмитро Олександрович</i> КОСМОГОНІЧНА КОНЦЕПТОСИСТЕМА У ХУДОЖНІЙ МОВІ БОГДАНА-ІГОРЯ АНТОНІЧА 230	230
36	<i>Чмель Вікторія Володимирівна, Ахмад Інна Михайлівна</i> МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 233	233
39	<i>Чорній Анастасія Любомирівна</i> КОМУНІКАТИВНА СКЛАДОВА МЕДІАБЕЛЬНОСТІ КОНФЛІКТІВ 236	236
44	<i>Шарова Тетяна Михайлівна, Посадна Тетяна Василівна</i> САМОБУТНІСТЬ ТА ОРИГІНАЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОЗИ 20-30-Х РР. XX СТ. 239	239
47	<i>Шум Ольга Володимирівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ У ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДІВ МАЛОЇ ПРОЗИ А. КУРКОВА) 243	243
51	<i>Шумейко Олена Анатоліївна</i> ХУДОЖНЬО-СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАНСФОРМОВАНИХ СТАЛИХ ВИСЛОВІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ К. XX – ПОЧ. XXI СТОЛІТЬ 246	246
54	<i>Юзвяк Ірина Петрівна, Качала Олег Андрійович</i> ВИВЧЕННЯ ПРОСТОРІЧНОЇ ЛЕКСИКИ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ НА ОСНОВІ ТВОРУ ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА «ЛЕКСИКОН ІНТИМНИХ МІСТ» 250	250
58	<i>Яремко Мар'яна Володимирівна</i> ЗАСОБИ СТИЛІСТИЧНОГО СИНТАКСИСУ В РОМАНІ Р. ВАЛЬЗЕРА «РОДИНА ТАННЕР» 255	255

Отримано: 12 березня 2018 р.

Прорецензовано: 15 березня 2018 р.

Прийнято до друку: 19 березня 2018 р.

e-mail: oks_sern@ukr.net

DOI: 10.25264/2519-2558-2018-1(69)/2-151-153

Серняк О. М. Реалізація функціонально-комунікативного підходу в процесі впровадження колективних технологій навчання іноземних мов. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2018. Вип. 1(69), ч. 2, березень. С. 151–153.

УДК 371.314

Серняк Оксана Михайлівна,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль

РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Проаналізовано основні підходи до навчання іноземних мов у сучасній вітчизняній та зарубіжній методичці. Досліджено реалізацію функціонального принципу в процесі впровадження колективних технологій навчання іноземних мов. Визначено сукупність функцій, які здійснює педагог у процесі управління навчально-пізнавальною діяльністю тих, хто вивчає іноземну мову, а саме діагностичної, орієнтаційно-прогностичної, конструктивно-проективної, організаційної та контрольної-оцінювальної функцій. Висвітлено особливості здійснення педагогічних функцій у процесі управління колективною навчально-пізнавальною діяльністю тих, хто вивчає іноземну мову.

Ключові слова: управління колективною навчально-пізнавальною діяльністю, колективні технології навчання іноземних мов, функціонально-комунікативний підхід, діагностична, орієнтаційно-прогностична, конструктивно-проективна, організаційна, контрольна-оцінювальна функції.

Серняк Оксана Михайлівна,
Тернопольский национальный педагогический университет имени Владимира Гнатюка, г. Тернополь

РЕАЛИЗАЦИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНО-КОМУНИКАТИВНОГО ПОДХОДА В ПРОЦЕССЕ ВНЕДРЕНИЯ КОЛЕКТИВНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ

Проанализированы основные подходы к обучению иностранным языкам в современной отечественной и зарубежной методике. Исследовано реализацию функционального принципа в процессе внедрения коллективных технологий обучения иностранным языкам. Определена совокупность функций, которые осуществляет педагог в процессе управления учебно-познавательной деятельностью изучающих иностранный язык: диагностическая, ориентационно-прогностическая, конструктивно-проективная, организационная и контрольно-оценочная функции. Освещены особенности осуществления педагогических функций в процессе управления коллективной учебно-познавательной деятельностью изучающих иностранный язык.

Ключевые слова: управление коллективной учебно-познавательной деятельностью, коллективные технологии обучения иностранным языкам, функционально-коммуникативный подход, диагностическая, ориентационно-прогностическая, конструктивно-проективная, организационная, контрольно-оценочная функции.

Oksana Serniak,
Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University, Ternopil

THE IMPLEMENTATION OF THE FUNCTIONAL AND COMMUNICATIVE APPROACH IN THE PROCESS OF INTRODUCING COOPERATIVE LEARNING TECHNOLOGIES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES

The main approaches to teaching foreign languages in modern domestic and foreign methodology have been analyzed. The implementation of the functional principle in the process of introducing cooperative learning technologies of teaching foreign languages has been investigated. The realization of a functional and communicative approach in teaching foreign languages consists in mastering, awareness of the expediency and practical usage by foreign language learners a complex of various language tools in their interaction and contextual appropriateness in the process of creating different types of foreign language discourse. A set of functions performed by the teacher in the process of managing the educational and cognitive activity of foreign language learners has been determined, namely, diagnostic, orientation and prognostic, constructive and projective, organizational, monitoring and evaluation functions. There have been highlighted the peculiarities of pedagogical functions in the process of implementing the cooperative learning technologies in teaching a foreign language with the purpose of forming language learners' communicative competence in the target language.

Key words: cooperative learning classroom management, cooperative learning technologies of teaching foreign languages, functional and communicative approach, diagnostic, orientation and prognostic, constructive and projective, organizational, monitoring, evaluation functions.

В умовах інтеграції України в європейський та світовий простір зростають вимоги до підвищення рівня оволодіння іноземними мовами. Оновним завданням сучасної методик є забезпечення комунікативної спрямованості навчання іноземних мов. Означена проблема була і залишається предметом досліджень українських науковців-дослідників та методистів-практиків (Ф. Бацевич, О. Бінич, С. Ніколаєва, Л. Пироженко, О. Пехота, О. Пометун, Н.Скляренко, О. Тернопольський). На думку вчених-методистів, підвищення комунікативної спрямованості навчання іноземних мов значним чином залежить від застосування ефективних технологій та підходів до навчання іноземних мов.

Метою нашої статті є аналіз комунікативного, діяльнісного та компетентісного підходів до навчання іноземних мов та висвітлення особливостей застосування функціонально-комунікативного підходу у процесі впровадження колективних технологій навчання іноземних мов зокрема.

Реалізація комунікативного підходу у навчанні іноземної мови полягає в ефективному здійсненні іншомовної мовленнєвої діяльності. Мета навчання за цим підходом полягає у оволодінні мовленнєвими засобами іншомовного спілкування.

спрямованими на їх практичне застосування в іншомовному спілкуванні, а також розвиток комунікативних умінь у всіх видах мовленнєвої діяльності [3, с. 122].

За діяльним підходом первинними, з точки зору цілей навчання, є практичні дії та практична діяльність на основі набутих знань, які є засобом навчання. Метою навчання іноземних мов за цим підходом є не стільки озброєння знаннями чи їхнє накопичення у чистому вигляді, як формування в учнів уміння використовувати мовні знання в іншомовному спілкуванні [1, с. 87].

Синтез комунікативного та діяльним підходів у навчанні іноземних мов полягає у тому, що теоретичні знання і практичні вміння тих, хто вчиться, повинні розглядатись не в протиставленні одне одному, а в єдності. Підґрунтям впровадження комунікативно-діяльним підходу до навчання іноземних мов є те, що навчання повинно починатись не з визначення того, який мовний матеріал учень повинен знати, а як він буде його використовувати в процесі іншомовного мовлення на операційному рівні [2, с. 34].

Застосування комунікативно-діяльним підходу у навчанні іноземної мови передбачає усвідомлення тим, хто говорить, яку функцію виконують ті чи інші мовні явища в іншомовному мовленні. Сутність функціонального підходу до вивчення іноземної мови полягає у засвоєнні та вживанні комплексу різних мовних засобів у їх взаємодії та контекстуальній обумовленості, а також усвідомлення мовцем доцільності їх використання у різноманітних зразках іншомовного дискурсу [5, с. 7].

Інакше кажучи, застосування означеного підходу передбачає творення різних типів іншомовних дискурсів на основі адекватного використання іншомовних мовленнєвих засобів на основі усвідомлення їх функцій та ролі у конкретній ситуації іншомовного спілкування. Функціональний підхід до творення іншомовного дискурсу забезпечує ефективне застосування мовних засобів для досягнення комунікативної мети в іншомовному спілкуванні.

Аналіз характерних особливостей комунікативного та функціонального підходів сприяє ефективнішому розумінню визначення «функціонально-комунікативний підхід», який вчені-методисти виокремлюють як симбіоз функціонального та комунікативно-діяльним підходів до навчання іноземних мов. Дослідниця Л. М. Паламар вважає, що функціонально-комунікативний принцип є новою, вищою сходинкою у методиці навчання іноземних мов, оскільки звертає основну увагу на функціональне застосування мовного та мовленнєвого матеріалу. Вчена стверджує, що реалізація функціонально-комунікативного підходу як засобу формування мовної особистості можлива за таких умов як надання пріоритету в навчанні іноземної мови мовленнєво-комунікативним, а не мовним засадам, посилення функціональної спрямованості у процесі вивчення мовних одиниць під час вивчення теоретичного матеріалу; вивчення мовних одиниць у єдності їх змісту, форми та функцій [5, с. 32].

Застосування означеного підходу під час вивчення іноземних мов видається найефективнішим у процесі впровадження колективних технологій навчання іноземних мов. У сучасній методиці означені технології виступають у всій різноманітності термінології: колективні, кооперативні, кооперовані, колективно-групові, взаємне навчання, навчання у співпраці тощо.

Базовані на колективній навчально-пізнавальній діяльності (далі КНПД), означені технології навчання іноземних мов найефективніше сприяють формуванню у тих, хто вивчає іноземну мову, іншомовної комунікативної компетентності, оскільки кооперована співпраця у процесі вивчення іноземної мови сприяє реалізації потреби в іншомовному спілкуванні, передбачає міжособистісну взаємодію в іншомовному мовленні, перетворюючи процес іншомовного спілкування на занятті з іноземної мови у природний акт інтерактивної іншомовної комунікації [4, с. 14].

Застосування функціонально-комунікативного підходу у процесі впровадження колективних технологій навчання іноземних мов, перш за все, передбачає усвідомлення педагогом своїх педагогічних функцій на кожному етапі впровадження означеного виду навчально-пізнавальної діяльності.

Пропонуємо розглянути управління педагогом КНПД у єдності діагностичної, орієнтаційно-прогностичної, конструктивно-проективної, організаційної та контрольної функцій.

Діагностична функція педагога в управлінні КНПД тих, хто вивчає іноземну мову, полягає у розумінні її сутності як такої, що передбачає усвідомлення учасниками спільної мети діяльності, об'єднання спільних зусиль та цілеспрямований розподіл праці з метою виконання спільного навчального завдання, забезпечення умов колективної взаємодії, міжособистісної взаємозв'язок, взаємовплив, координованість та узгодженість дій, взаємоконтроль між членами навчального об'єднання у процесі розв'язання колективного завдання [4, с. 16]. Тому, діагностування учасників навчального колективу дає можливість педагогу як керівникові КНПД визначити готовність учасників успішно впоратись із поставленими перед ними колективним завданням і, відповідно, забезпечити належну підготовку кожного з них до виконання своєї власної функції у процесі колективної діяльності у співпраці з іншими.

Для здійснення педагогічного управління КНПД педагог бере до уваги психолого-педагогічні знання про характерні особливості учасників групи, які можуть по-різному проявити себе у такому виді діяльності. Так, наприклад, вчителів необхідно брати до уваги особливості роботи з учасниками, які проявляють активність до співпраці з іншими і готові до викликів, які виникають у процесі виконання колективного навчально-пізнавального завдання. Водночас, спеціального підходу педагога потребують такі учасники групи, які не мають навичок співпраці у колективі і потребують додаткової підготовки.

Орієнтаційно-прогностична функція полягає у здатності визначення педагогом конкретних перспектив, змісту, технологій і методики впровадження КНПД, можливості передбачення її результатів. Означена функція передбачає орієнтацію педагога на бажаний кінцевий результат педагогічних зусиль та прогнозування результату втілених у життя послідовних педагогічних завдань: колективного творення іншомовного дискурсу на основі виконання колективного мовленнєвого завдання, обміну думками під час групового обговорення проблеми, інтерактивної взаємодії учасників в іншомовному мовленні, а отже, розвитку комунікативної компетентності кожного члена навчальної групи на рівні особистісного внеску кожного у вирішення колективного завдання.

Конструктивно-проективна функція педагога втілюється у педагогічному проектуванні навчально-пізнавальної діяльності тих, хто вчиться. Означена функція передбачає конструювання раціональної діяльності учасників навчального про-

цесу і полягає у розробці загальної ідеї, навчальних цілей, а також творенні моделі виконання колективного навчального завдання. У випадку навчання іноземної мови метою є формування умінь та навичок комунікативної участі в іншомовному дискурсі. Формами педагогічного проектування є інструкції для учасників, у яких міститься опис ефективного функціонування окресленої педагогом моделі, які мають своє конкретне призначення і свою структуру.

Реалізація організаційної функції вимагає оволодіння педагогом необхідними організаційними навичками та вміннями у практичному здійсненні управління КНПД. Вважаємо, що організаційна функція є ядром функціональної структури педагога як керівника КНПД.

У процесі педагогічного управління КНПД означена функція, перш за все, передбачає повідомлення учасникам чітко поставленої мети, роз'яснення основних завдань колективного навчального завдання, ознайомлення з етапами виконання завдання, що, в свою чергу, передбачає створення сприятливих умов для ефективного здійснення означеного завдання у процесі забезпечення колективної взаємодії між самими учнями та між учнями і педагогом. Водночас, реалізація організаційної функції вимагає від педагога застосовувати відповідні методи, засоби чи прийоми з метою ефективної інтеграції зусиль усіх учасників на виконання поставленого завдання: «карусель» чи «акваріум», «ажурну пилку» чи «мікрофон», роботу в парах чи ротачійних трійках [6, с. 78].

На фінальному етапі організація КНПД потребує здійснення належного обліку, контролю і аналізу ефективності виконання колективного навчального завдання. На цьому етапі педагог здійснює контрольну-оцінювальну функцію, яка передбачає підсумковий аналіз виконання колективного навчального завдання. Особливість полягає у тому, що моніторинг має здійснюватись у двох напрямках: контроль сформованості в учасників умінь та навичок іншомовного спілкування з одного боку і визначення сформованості в учасників групи навичок та умінь колективної взаємодії, взаємозв'язку, координованості та узгодженості дій з іншого, а також моніторинг особистісного внеску кожного учасника в розв'язання колективного завдання.

Таким чином, використання функціонально-комунікативного підходу до навчання іноземної мови є обґрунтованим і доцільним з метою забезпечення формування комунікативної компетентності тих, хто вивчає іноземну мову. Водночас, впровадження технологій кооперованого навчання у процес навчання іноземних мов сприятиме підвищенню рівня означеної компетентності в іншомовному спілкуванні.

Література:

1. Атанов Г. А. Обґрунтування та сутність діяльнісного підходу до навчання / Г. А. Атанов // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2002. – № 3. – С. 85-93.
2. Вишневецький О.І. Діяльність учнів на уроці іноземної мови / О.І. Вишневецький. – К.: Рад.школа, 1989. – 223с.
3. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах. / За ред. С.Ю. Ніколасової. – К.: Лепвіт, 1999. – 320 с.
4. Серняк О.М. Формування готовності майбутнього вчителя до педагогічного управління колективною навчально-пізнавальною діяльністю учнів : автореф. дис. ... канд.пед. наук: спец. 13.00.04 / О.М. Серняк. – Тернопіль, 2008.– 23 с.
5. Паламар Л. М. Функціонально-комунікативний принцип формування мовної особистості. Автореф. дис... докт.пед. наук / Л. Паламар. – Київ. – 1997. – 45 с.
6. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод.посібн. / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. За ред. О.І. Пометун. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.